

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HÀ THỊ THỦY TIÊN

**PHÁT TRIỂN BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HÀ THỊ THỦY TIÊN

**PHÁT TRIỂN BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản trị kinh doanh

Mã số: 60.34.01.02

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. BÙI QUANG TUẤN

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Tất cả các số liệu, mô hình, bảng biểu, đồ thị và kết quả trong luận văn này là trung thực, các giải pháp đưa ra được xuất phát từ thực tiễn nghiên cứu và kinh nghiệm của cá nhân tôi. Luận văn này chưa từng được công bố dưới bất cứ hình thức nào trước khi được bảo vệ và công nhận bởi Hội đồng đánh giá luận văn tốt nghiệp thạc sỹ, Trường Đại học Kinh Tế & Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 11 năm 2016

Tác giả

Hà Thị Thủy Tiên

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành do tác giả nhận được nhiều sự giúp đỡ quý báu. Lời đầu tiên xin cho phép cho tác giả gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc tới Ban Giám đốc, cán bộ Bảo hiểm xã hội tỉnh Thái Nguyên, Bảo hiểm xã hội thành phố Thái Nguyên đã giúp đỡ và cung cấp những nguồn số liệu thứ cấp đáng tin cậy phục vụ cho nghiên cứu này.

Tác giả cũng xin bày tỏ sự biết ơn sâu sắc tới các quý Thầy Cô của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, đặc biệt xin cảm ơn PGS.TS. Bùi Quang Tuấn đã trực tiếp hướng dẫn những bước đầu tiên cũng như trong suốt quá trình hoàn thành luận văn này. Đồng thời cho phép tác giả gửi lời cảm ơn chân thành tới các hộ gia đình trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên và những người dân trên địa bàn thành phố đã nhiệt tình cộng tác và giúp đỡ Tác giả trong việc thu thập thông tin, số liệu sơ cấp phục vụ cho nghiên cứu.

Cuối cùng, tác giả xin cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè đã luôn bên cạnh ủng hộ, động viên, khích lệ Tác giả trong suốt quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu này.

Luận văn thể hiện sự tâm huyết, sự đầu tư, sự nghiêm túc của bản thân mặc dù học viên đã cố gắng nghiên cứu, phân tích, lý giải thực trạng và các yếu tố tác động đến việc tham gia bảo hiểm y tế của người dân tại Thành phố Thái Nguyên. Đồng thời một phần cũng do hạn chế về thời gian nên đề tài không thể phân tích một cách toàn diện và không tránh khỏi những thiếu sót. Tác giả đặc biệt rất mong nhận sự giúp đỡ, góp ý của các Thầy Cô và các bạn đồng nghiệp để luận văn này được hoàn thiện tốt hơn nữa.

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả

Hà Thị Thủy Tiên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ	viii
LỜI NÓI ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của luận văn	4
5. Bố cục của luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ BẢO HIỂM Y TẾ	6
1.1. Cơ sở lý luận	6
1.1.1. Một số khái niệm về bảo hiểm và bảo hiểm y tế	6
1.1.2. Khái niệm về BHYT hộ gia đình	9
1.1.3. Bản chất, vai trò của BHYT hộ gia đình.....	10
1.1.4. Nguyên tắc hoạt động của BHYT hộ gia đình.....	13
1.1.5. Nội dung chính sách bảo hiểm y tế hộ gia đình.....	15
1.1.6. Các nhân tố ảnh hưởng tới việc thực hiện bảo hiểm y tế hộ gia đình.....	20
1.2. Cơ sở thực tiễn và bài học kinh nghiệm.....	23
1.2.1. Cơ sở thực tiễn	23
1.2.2. Bài học kinh nghiệm	27
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	29
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	29
2.2.1. Đối tượng và địa điểm nghiên cứu.....	30

2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	31
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	31
2.3. Chỉ tiêu so sánh.....	33
Chương 3. MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ TRIỂN KHAI BẢO HIỂM Y TẾ	
HỘ GIA ĐÌNH TẠI THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN.....	
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của thành phố Thái Nguyên.....	34
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	34
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	36
3.1.3. Sự ảnh hưởng của điều kiện kinh tế xã hội tới việc thực hiện BHYT.....	38
3.2. Khái quát về tình hình lao động và thu nhập của người dân thành phố Thái Nguyên.....	39
3.3. Thực trạng tham gia BHYT hộ gia đình tại thành phố Thái Nguyên.....	40
3.3.1. Kết quả triển khai BHYT hộ gia đình tại thành phố Thái Nguyên.....	41
3.3.2. Khó khăn, tồn tại.....	44
3.4. Các nhân tố ảnh hưởng tới công tác triển khai thực hiện BHYT hộ gia đình tại thành phố Thái Nguyên.....	44
3.4.1. Kết quả phân tích thống kê mô tả.....	48
3.4.2. Kết quả phân tích EFA.....	54
3.4.3. Kết quả phân tích độ tin cậy Cronbach alpha.....	61
3.4.4. Kết quả phân tích hồi quy đa biến.....	64
3.5. Thảo luận về kết quả.....	69
3.5.1. Hiểu biết của người dân về BHYT hộ gia đình.....	69
3.5.2. Thái độ về chăm sóc sức khỏe.....	71
3.5.3. Công tác thông tin tuyên truyền về BHYT hộ gia đình.....	72
Chương 4. CÁC GIẢI PHÁP CƠ BẢN NHẪM NÂNG CAO CÔNG TÁC TRIỂN KHAI THỰC HIỆN BHYT HỘ GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN.....	
4.1. Xu hướng phát triển BHYT hộ gia đình trong bối cảnh mới.....	73

4.2. Giải pháp nhằm nâng cao công tác triển khai thực hiện BHYT hộ gia đình trên địa bàn thành phố Thái nguyên.....	75
4.2.1. Tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp uỷ Đảng, chính quyền....	75
4.2.2. Nhóm giải pháp liên quan đến thực hiện	76
4.2.3. Thực hiện tốt công tác thi đua khen thưởng	79
4.3. Đề xuất, kiến nghị	79
4.3.1. Đề xuất, kiến nghị với BHXH thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.....	79
4.3.2. Đề xuất, kiến nghị cho người dân sống trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	80
KẾT LUẬN	81
DANH SÁCH TÀI LIỆU THAM KHẢO	82
PHỤ LỤC	84

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	Ký hiệu	Nguyên nghĩa
1	BHXH	Bảo hiểm xã hội
2	BHYT	Bảo hiểm y tế
3	ĐBQH	Đại biểu quốc hội
4	HGD	Hộ gia đình
5	KCB	Khám chữa bệnh
6	TPTN	Thành phố Thái Nguyên

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1.	Tổng số thẻ BHYT hộ gia đình tại địa bàn thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2013 - 2015	42
Bảng 3.2.	Bảng tóm tắt tên biến và các nhóm nhân tố ảnh hưởng tới công tác thực hiện BHYT hộ gia đình tại địa bàn thành phố Thái Nguyên	46
Bảng 3.3.	Kết quả phân tích thống kê mô tả về hiểu biết của người dân thành phố Thái Nguyên về BHYT hộ gia đình	50
Bảng 3.4.	Kết quả phân tích thống kê mô tả về thái độ của người dân thành phố Thái Nguyên về chăm sóc sức khỏe.....	50
Bảng 3.5.	Kết quả phân tích thống kê mô tả về mức phí BHYT hộ gia đình theo đánh giá của người dân tại thành phố Thái Nguyên.....	51
Bảng 3.6.	Kết quả phân tích thống kê mô tả của công tác thông tin, tuyên truyền về BHYT hộ gia đình tại thành phố Thái Nguyên	52
Bảng 3.7.	Kết quả phân tích thống kê mô tả về thủ tục KCB bằng thẻ BHYT tại thành phố Thái Nguyên	53
Bảng 3.9.	KMO và kiểm định Bartlett.....	55
Bảng 3.10.	Giải thích phương sai (Total variance explained)	56
Bảng 3.11.	Bảng ma trận nhân tố đã xoay (Rotated component matrix)	57
Bảng 3.12.	Nhóm các biến thỏa mãn sau phân tích EFA	59
Bảng 3.13.	Kết quả phân tích độ tin cậy Cronbach Alpha	62
Bảng 3.14.	Kết quả phân tích hồi quy đa biến.....	64
Bảng 3.15.	Tóm tắt mô hình (Model Summary) ^b	65
Bảng 3.16.	ANOVA ^a	67
Bảng 3.17.	Coefficients ^a (Hệ số).....	67

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1:	Các nhân tố ảnh hưởng tới ý định tham gia BHXH của người lao động khu vực phi chính thức tại tỉnh Phúc Yên	21
Sơ đồ 1.2:	Các nhân tố ảnh hưởng tới việc thực hiện BHYT toàn dân tại Thị xã Từ Sơn, Tỉnh Bắc Ninh	21
Sơ đồ 1.3:	Các nhân tố tác động tới việc tham gia BHYT của người dân xã Hua La, thành phố Sơn La	22
Sơ đồ 1.4:	Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác triển khai BHYT hộ gia đình tại thành phố Thái Nguyên	23
Sơ đồ 3.1.	Mô hình nghiên cứu	45
Sơ đồ 3.2.	Kết quả các nhân tố ảnh hưởng tới công tác triển khai thực hiện BHYT hộ gia đình tại thành phố Thái Nguyên	69